

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

**VOORZITTER VAN DE IXe KAMER
ARREST**

**nr. 240.049 van 30 november 2017
in de zaak A. 223.813/IX-9185**

In zake: Amélie NEEFS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sabien Lust en Antoon Lust
kantoor houdend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sofie Logie en Matthias Castelein
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 20 november 2017, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “de beslissing van de examencommissie van het toelatingsexamen arts en tandarts d.d. 6 november 2017 [...] waarbij [het] intern beroep [van Amélie Neefs] tegen haar examenresultaat voor het toelatingsexamen arts en tandarts als ongegrond werd verworpen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2017, om 11.00 uur.

‡DALRPCCBF-BDBIEEV‡

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sabien Lust, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Matthias Castelein, die *loco* advocaat Sofie Logie verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De Vlaamse Regering organiseert telkens vóór de aanvang van het academiejaar tweemaal een toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts. De eerste keer in de periode van 1 tot 15 juli, de tweede keer in de periode van 25 augustus tot 7 september (artikel II.187, § 2, 1°, van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 7, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2001 ‘houdende nadere regels met betrekking tot het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts’).

Dat toelatingsexamen omvat twee gedeelten: vooreerst ‘kennis en inzicht in de wetenschappen’, namelijk de vakken biologie, fysica, scheikunde en wiskunde, en voorts ‘informatie verwerven en verwerken’ betreffende thema’s die aansluiten bij de beroepspraktijk van artsen of tandartsen (artikel II.187, § 1, van de Codex Hoger Onderwijs).

Om te slagen voor dat examen moet de kandidaat ten minste 10 op 20 punten behalen voor het examengedeelte ‘kennis en inzicht in de weten-

schappen', ten minste 10 op 20 punten voor het examengedeelte 'informatie verwerven en verwerken' en ten minste 22 op 40 punten voor beide examengedeelten samen (artikel II.187, § 2, 5°, van de Codex Hoger Onderwijs).

De examencommissie past een giscorrectie toe. Een juist antwoord levert één punt op; een fout antwoord levert negatieve punten op (-1/3de punt); geen antwoord levert nul punten op (artikel 37 van het werkingsreglement 'toelatingsexamen arts en tandarts 2017').

3.2. Verzoekster neemt op 30 augustus 2016 een eerste keer deel aan het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts. Zij behaalt dan 3,6 op 20 punten voor het examengedeelte 'kennis en inzicht in de wetenschappen' en 12,7 op 20 punten voor het examengedeelte 'informatie verwerven en verwerken', wat resulteert in een totaal van 16,3 op 40 punten. Verzoekster wordt door de examencommissie "niet geslaagd" verklaard.

Zij neemt ook deel aan het toelatingsexamen van 4 juli 2017. Zij behaalt dan 3,8 op 20 punten voor het examengedeelte 'kennis en inzicht in de wetenschappen', 14,3 op 20 punten voor het examengedeelte 'informatie verwerven en verwerken' en 18,1 op 40 punten voor beide examengedeelten samen. Verzoekster wordt door de examencommissie andermaal "niet geslaagd" verklaard.

3.3. Op 29 augustus 2017 neemt verzoekster opnieuw deel aan het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts.

Met een e-mailbericht van 8 september 2017 deelt de voorzitter van de examencommissie aan verzoekster het volgende mee:

"De examencommissie heeft vastgesteld dat je, na deliberatie, 12,0 punten op 20 behaalde voor het examengedeelte KIW (Kennis en Inzicht in de Wetenschappen), 9,2 punten op 20 voor het examengedeelte IVV (Informatie Verwerven en Verwerken) en 21,2 punten op het totaal van 40."

Verzoekster blijft aldus “niet geslaagd”.

3.4. Met een aangetekende brief van 13 september 2017 stelt verzoekster bij de voorzitter van de examencommissie een beroep in zoals bedoeld in artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2001 ‘houdende nadere regels met betrekking tot het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts’.

Zij voert daarbij de volgende grieven aan:

- Er is sprake van “een aantal zeer dubbelzinnige en onduidelijke vragen” in de stilleesteksten 1 en 2 van het examengedeelte ‘informatie verwerven en verwerken’. Vraag 3 van stilleestekst 1 kan niet correct worden beantwoord omdat “de leeftijdsgroep in de tekst verschilt van de leeftijdsgroep in de vraag” en op de vragen 25 en 40 van stilleestekst 2 zijn meerdere (juiste) antwoorden mogelijk. Daarom moeten deze vragen “buiten beschouwing [...] worden gelaten voor het bepalen van [de] examenresultaten voor het gedeelte IVV”.
- Ook de vragen 4 en 11 van de communicatieproef laten meerdere juiste antwoorden toe.
- Er werd bij de deliberatie ten onrechte geen rekening gehouden met de “hoge scores” die verzoekster eerder behaalde voor het examengedeelte ‘informatie verwerven en verwerken’, terwijl zij bij het augustusexamen slechts een tekort heeft van 0,8 punt om geslaagd te zijn voor dit examengedeelte en voor het gehele examen. Een verwijzing naar artikel 42 van het werkingsreglement van de examencommissie is niet relevant, aangezien die bepaling “onredelijk” is en met toepassing van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten. Bovendien belet artikel 42 van het werkingsreglement de toekenning van een vrijstelling voor een deel van het examen, maar niet dat de examencommissie bij de deliberatie rekening houdt met scores behaald tijdens voorgaande examensessies. Verzoekster heeft wel degelijk aangetoond over de vereiste competenties te beschikken. De goede cijfers buiten beschouwing laten is kennelijk onredelijk.

3.5. Met een e-mailbericht van 15 september 2017 deelt de voorzitter van de examencommissie aan verzoekster het volgende mee:

“De inzage in het toelatingsexamen arts en tandarts van juli en augustus liep via een online procedure met het oog op openheid en transparantie. Heel wat deelnemers maakten gebruik van het inzagemoment. Alle opmerkingen die zo bij de examencommissie terechtkwamen, werden ter harte genomen.

Daaruit is gebleken dat er voor het augustusexamen een probleem is met vraag 25 van de stilleestekstproef. Bijgevolg heeft de examencommissie in een bijkomende deliberatievergadering op 15 september beslist om deze vraag te neutraliseren. Conform artikel 40 uit het werkingsreglement gebeurt dit door aan alle deelnemers van het augustusexamen het maximale punt voor de genutraliseerde vraag toe te kennen.

Na het neutraliseren van deze vraag werden je resultaten opnieuw berekend. De examencommissie heeft vastgesteld dat je, na de bijkomende deliberatie, 12,0 punten op 20 behaalde voor het examengedeelte KIW (Kennis en Inzicht in de Wetenschappen), 9,6 punten op 20 voor het examengedeelte IVV (Informatie Verwerven en Verwerken) en 21,6 punten op het totaal van 40.”

Verzoekster blijft “niet geslaagd”.

3.6. Met een aangetekende brief van 18 september 2017 dient verzoekster opnieuw een beroep in bij de voorzitter van de examencommissie, waarbij zij haar eerdere grieven herhaalt, uitgezonderd haar kritiek op vraag 25 van stilleestekst 2. Zij benadrukt dat zij nog slechts 0,4 punt tekortkomt om geslaagd te zijn.

3.7. Met een e-mailbericht van 29 september 2017 laat de voorzitter van de examencommissie aan verzoekster het volgende weten:

“Na de bijkomende deliberatievergadering van 15 september 2017 ontving de examencommissie nog verschillende interne beroepen van deelnemers. De interne beroepsprocedures zijn een laatste belangrijke fase in de kwaliteitscontrole. De examencommissie heeft al deze beroepen inhoudelijk bekeken en ze heeft voor vraag 12 van fysica uit het augustusexamen de interne beroepen gevalideerd op basis van bijkomende inhoudelijke argumenten van kandidaten. De conceptuele situatie die in deze vraag geschetst wordt, bleek immers problematisch te zijn.

Tijdens een bijkomende deliberatievergadering op 29 september 2017 heeft de examencommissie bijgevolg beslist om vraag 12 van fysica uit het augus-

tusexamen te neutraliseren. Conform artikel 40 uit het werkingsreglement gebeurt dit door aan alle deelnemers van het augustusexamen het maximale punt voor de geneutraliseerde vraag toe te kennen.

Na het neutraliseren van deze vraag werden je resultaten opnieuw berekend. De examencommissie heeft vastgesteld dat je, na de bijkomende deliberatie, 12,4 punten op 20 behaalde voor het examengedeelte KIW (Kennis en Inzicht in de Wetenschappen), 9,6 punten op 20 voor het examengedeelte IVV (Informatie Verwerven en Verwerken) en 22,1 punten op het totaal van 40.”

Verzoekster blijft nog steeds “niet geslaagd”.

3.8. Met een aangetekende brief van 6 oktober 2017 stelt verzoekster andermaal een beroep in bij de voorzitter van de examencommissie, waarbij zij haar eerdere grieven herhaalt.

3.9. Op 11 oktober 2017 verklaart de examencommissie verzoeksters beroep van 18 september 2017, waarin het beroep van 13 september 2017 opgaat, ongegrond.

Verzoekster dient op 19 oktober 2017 bij de Raad van State een vordering in tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van deze beslissing van de examencommissie.

Bij arrest nr. 239.722 van 27 oktober 2017 verwerpt de Raad van State deze vordering, omdat ze voorbarig is om reden dat de examencommissie nog geen uitspraak heeft gedaan over verzoeksters beroep van 6 oktober 2017 en derhalve nog geen eindbeslissing over het resultaat van verzoekster op het toelatingsexamen van 29 augustus 2017 voorligt.

3.10. Op 6 november 2017 neemt de examencommissie een beslissing over verzoeksters beroep van 6 oktober 2017. Het beroep wordt ongegrond verklaard.

Deze beslissing van de examencommissie maakt het voorwerp uit van de thans voorliggende vordering.

‡DALRPCCBF-BDBIEEV‡

Ze is als volgt gemotiveerd:

“Wat betreft het eerste middel

In uw brief betwist u dat vraag 3 van de stilleestekstproef een correct antwoord heeft.

Hieronder volgt de vraag met de vier antwoordmogelijkheden (gele versie) waarbij voor elke antwoordmogelijkheid aangeduid wordt of deze juist of fout is en wat de motivering hiervoor is.

3. Welke stelling is correct op basis van de genoemde enquête naar alcoholgebruik in België in 2013?

<A> Meer dan een kwart van de Belgen tussen 25-54 jaar drinkt dagelijks alcohol.

Fout.

In tekst 1 staat: ‘Bij de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder bedraagt de proportie dagelijkse drinkers 1% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar en neemt graadueel toe tot een maximum van 25% bij de 55-75 jarigen.’

Bijgevolg moet de proportie dagelijkse drinkers in de leeftijdscategorie 25-54 jaar kleiner zijn dan 25%.

 Belgische vrouwen van 15 jaar en ouder drinken wekelijks gemiddeld 8 glazen.

Fout.

In tekst 1 staat: ‘Vrouwen die wekelijks alcohol gebruiken, drinken gemiddeld 8 glazen alcohol per week;...’

De uitspraak ‘drinken gemiddeld 8 glazen alcohol per week’ heeft betrekking op de groep vrouwen die wekelijks alcohol drinken, niet op alle Belgische vrouwen van 15 jaar en ouder.

<C> Van de Belgen die alcohol gebruiken, doet 14% dit dagelijks.

Fout.

In tekst 1 staat: ‘Van de bevolking van 15 jaar en ouder geeft 14% aan dagelijks alcohol te gebruiken;’

Het cijfer van 14% heeft betrekking op de bevolking van 15 jaar en ouder, niet op de Belgen die alcohol gebruiken. Figuur 1B toont dat van de Belgen die alcohol gebruiken, 17,4% dit dagelijks doet.

<D> Ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 jaar drinkt geen alcohol.

Juist.

Uit de tekst kan men afleiden dat 81,8% van de Belgen van 15 jaar en ouder alcohol gebruiken. Dat betekent dat 18,2% of ongeveer een vijfde van de Belgen van 15 jaar en ouder geen alcohol gebruiken. Als de 15-jarigen uit die groep worden gehaald, kan men nog altijd stellen dat ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 jaar geen alcohol gebruiken. De groep 15-jarigen maakt immers slechts een klein aandeel uit van de groep 15 jaar en ouder.

Hieruit volgt dat de antwoordmogelijkheden A, B en C zonder meer kunnen worden uitgesloten. Antwoordmogelijkheid D stelt dat ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 jaar geen alcohol drinkt. De uitspraak in D is consistent met de tekst. Bijgevolg is vraag 3 door logisch redeneren op basis van de beschikbare informatie in de tekst oplosbaar.

De commissie bevestigt dat antwoord D uit de gele versie het enige juiste antwoord is.

De commissie verklaart dit middel ongegrond.

Wat betreft het tweede middel

In uw brief betwist u dat vraag 40 van de stilleestekstproef slechts 1 juist antwoord heeft.

Hieronder volgt de vraag met de vier antwoordmogelijkheden (gele versie) waarbij voor elke antwoordmogelijkheid aangeduid wordt of deze juist of fout is en wat de motivering hiervoor is.

40. Landen X en Y vertonen eenzelfde alcoholconsumptie, maar in land X is er meer bingedrinken of piekdrinken (het consumeren van een grote hoeveelheid alcohol binnen een beperkte tijdspanne). In vergelijking met land Y zal land X

<A> een groter aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie vertonen.

Fout.

Noch in de tekst, noch in de figuren, noch in de vraagopgave is er een aanduiding dat bingedrinken gecorreleerd zou zijn met een groter verbruik van ongeregistreerde alcohol. Ook bij de opsomming van de criteria van drinkpatroon is er geen vermelding van niet-geregistreerde alcoholconsumptie (zie tekst 1, derde paragraaf). Op basis van de beschikbare gegevens is er dus geen enkele indicatie om deze antwoordmogelijkheid als plausibel te nemen. Deelnemers moeten de vraag immers oplossen op basis van de gegevens die in de tekst, figuren of vraag aangereikt worden zonder zelf allerlei speculatieve onderstellingen toe te voegen.

 hoger scoren op drinkpatroon.

Juist.

De omschrijving van bingedrinken in de opgave van de vraag ‘het consumeren van een grote hoeveelheid alcohol binnen een beperkte tijdspanne’ komt nagenoeg letterlijk overeen met het eerste criterium van drinkpatroon zoals beschreven in tekst 1, derde paragraaf: ‘de hoeveelheid alcohol die gewoonlijk tijdens één gelegenheid wordt geconsumeerd’. Verder staat in deze paragraaf ook: ‘Al deze factoren maken het drinkpatroon meer risicovol, behalve het drinken bij maaltijden.’. Hieruit volgt dus dat meer bingedrinken resulteert in hoger scoren op drinkpatroon.

<C> een kleiner aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie vertonen.

Fout.

Zie toelichting onder <A>.

<D> lager scoren op drinkpatroon.

Fout.

Zie toelichting onder .

U geeft aan dat zowel antwoord A, als antwoord B correct zijn. U maakt de assumptie dat er bij bingedrinken enkel geregistreerde alcohol wordt gebruikt. Op basis van die assumptie concludeert u dat antwoord A ook juist is. Maar de assumptie dat er bij bingedrinken enkel geregistreerde alcohol wordt gebruikt, is nergens aangetoond in de tekst, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks.

In tweede orde klopt uw besluit ook niet met de redenering die u op pagina 3 van uw intern beroep heeft neergeschreven. In uw besluit schuift u antwoordmogelijkheid A naar voor (dwz land X vertoont een groter aandeel ongeregistreerde

alcoholconsumptie in vergelijking met land Y), terwijl u voordien argumenteert dat ‘Land X dan ook een kleiner aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie dan land Y,...’.

Hieruit volgt dat de antwoordmogelijkheden A, C en D zonder meer kunnen worden uitgesloten. Zoals hoger beargumenteerd is de uitspraak in B consistent met de tekst. Bijgevolg is vraag 40 door logisch redeneren op basis van de beschikbare informatie in de tekst oplosbaar.

De commissie bevestigt dat antwoord B uit de gele versie het enige juiste antwoord is.

De commissie verklaart dit middel ongegrond.

Wat betreft het derde middel

In vraag 4 van de communicatieproef schetst men een familietafereel en vraagt men welke van de voorgestelde reacties het meeste bijdraagt tot een goede sfeer in de familie. U argumenteert dat ook antwoord B correct zou zijn.

Hieronder volgt de vraag met de vier antwoordmogelijkheden (gele versie) waarbij voor elke antwoordmogelijkheid aangeduid wordt of deze juist of fout is en wat de motivering hiervoor is.

4. Het kerstfeest gaat in de familie Verstraeten gepaard met een heus feest waar alle kinderen en kleinkinderen aan deelnemen. Dit jaar is dat ook weer het geval. Peter, het oudste kleinkind, is in zijn pubertijd. Zijn mama, Katrien, is ten einde raad en vertelt aan tafel aan iedereen in geuren en kleuren wat hij de voorbije maanden allemaal uitgespookt heeft en hoe moeilijk dit is in een gezin met vier kinderen. Zijn schoolresultaten zijn beneden alle peil, de leerkrachten zijn boos en hij is al vaker van school gestuurd wegens wangedrag en nu ziet het er naar uit dat hij misschien ook van school moet veranderen. Peter zit er maar stilletjes bij en voelt zich beschaamd bij dit gespreksonderwerp...

Met welke reactie draag je het meest bij tot een goede sfeer in de familie?

<A> Ernstig: ‘Goed dat je er zoveel aandacht aan geeft, Katrien. Een sterke hand is nodig.’

Fout.

Dit antwoord kiest de kant van de moeder en door de bevestiging moedigt je haar aan om verder te gaan met dit gesprek, terwijl Peter dit niet op prijs stelt. Niet bevorderlijk voor de sfeer op een familiefeest.

 Naar iedereen: Je begint een verhaal over je eigen puberstreken en hoe het allemaal goed gekomen is.

Fout.

Dit antwoord negeert zowel de bezorgdheid van de moeder als het ongemak van Peter. Je stelt jezelf hier centraal en in plaats van het af te sluiten stimuleer je net het gesprek over dit voor Peter beschamende onderwerp.

<C> Met een knipoog naar Peter: ‘Jammer dat het zoveel ergernis opwekt, maar ik heb er een goed oog in dat hij wel op het juiste spoor komt.’

Juist.

Dit is het correcte antwoord aangezien je op deze manier het gesprek met een kwinkslag afrondt, en je dit tegelijk op een respectvolle manier doet. Je erkent daarbij zowel Peter als zijn moeder. Dit draagt bij tot een goede sfeer op het feest.

<D> Met een schaterlach: ‘Hoe grappig, Peter, zo’n toeren uithalen... ha-haha.’

Fout.

Deze reactie draagt niet bij tot een goede sfeer aangezien deze reactie de bezorgdheid van de moeder negeert ('ten einde raad').

Zoals hoger beschreven gaat antwoord B voorbij aan de bezorgdheid van de moeder en het ongemak van Peter. Bovendien laat deze reactie het voor Peter vervelende gesprek ('beschaamd') verder lopen. Dit draagt niet bij tot een goede sfeer op het feest. Antwoord C daarentegen houdt rekening met zowel Peter als zijn moeder en laat toe om het gesprek op een respectvolle wijze af te sluiten. Dit draagt het meest bij tot een goede sfeer op het feest.

De commissie bevestigt dat antwoord C uit de gele versie het enige correcte antwoord is.

De commissie verklaart dit middel ongegrond.

Wat betreft het vierde middel

In vraag 11 van de communicatieproef schetst men een discussie tussen jongeren en een kampbegeleidster. Men vraagt welke van de voorgestelde antwoordmogelijkheden het efficiëntst de discussie afrondt. U argumenteert dat ook antwoord D correct zou zijn.

Hieronder volgt de vraag met de vier antwoordmogelijkheden (gele versie) waarbij voor elke antwoordmogelijkheid aangeduid wordt of deze juist of fout is en wat de motivering hiervoor is.

11. Annick is leider in de jeugdbeweging en op vakantiecamp met een groep zestienjarigen. Een groepje jongeren wil zaterdag naar een dancing, maar ze kan het daar niet mee eens zijn. Ze is van mening dat de jongeren nog te jong zijn voor een dergelijke omgeving en het is ook geen voorziene activiteit in de planning die met de ouders is afgesproken. Maar ze blijven aandringen. Ze halen voorbeelden aan van andere groepen die even oud zijn en toch tijdens het vakantiecamp mochten uitgaan tot in de vroege uurtjes. Die groepen hebben volgens hen leiders die mee zijn met de jongerencultuur, 'die zijn ten minste ruimdenkend'.

Met 'welk antwoord kan Annick het efficiëntst de discussie afronden?

<A> 'Als jullie dit zo erg vinden, moeten we toch maar een avondje naar de dancing gaan.'

Fout.

Deze reactie sluit de discussie af met capitulatie. Hiermee houdt Annick geen rekening met de eigen mening dat ze te jong zijn, noch met de eerder gemaakte afspraken, wat niet efficiënt is.

 'Ik vind het zeer jammer dat jullie dit zo opvatten. Toch kan het echt niet.'

Juist.

Dit antwoord sluit aan bij het groepsgevoel, maar ook bij de eigen mening dat ze te jong zijn om naar een dancing te gaan. Ze stelt duidelijk haar grenzen door aan te geven dat het echt niet kan. Hiermee sluit ze de discussie het meest efficiënt af.

<C> 'Wat er in andere vakantiecampen gebeurt, doet hier niet ter zake: hier zijn alleen onze regels geldig.'

Fout.

Dit antwoord maakt gebruik van een gezagsargument dat niet aansluit bij het gevoel dat leeft binnen de groep.

<D> ‘Kijk maar naar de activiteitenlijst die opgesteld is voor het vertrek: daar staat niets in over een bezoek aan een dancing.’

Fout.

Deze argumentatie geeft aanleiding tot extra discussie en niet tot het afsluiten ervan. Op deze manier is Annick niet duidelijk over de grenzen en het feit dat dit echt niet kan.

Antwoord D dat u als correct antwoord naar voor schuift, sluit de discussie niet af, aangezien het aanleiding kan geven tot verderzetten van de discussie. In antwoord B stelt de begeleidster duidelijke grenzen waardoor de discussie het meest efficiënt afgerond wordt.

De commissie bevestigt dat antwoord B uit de gele versie het enige correcte antwoord is.

De commissie verklaart dit middel ongegrond.

Wat betreft het vijfde middel

Artikel II.187 § 2, 5° van de codex hoger onderwijs bepaalt dat studenten pas geslaagd worden verklaard voor het toelatingsexamen als zij op elk examen-gedeelte ten minste 10 op 20 behalen en ten minste 22 op 40 voor beide examengedeelten samen. Hierbij is het duidelijk dat de slaagcriteria gelden per examen en dus niet over meerdere examens heen. De codex bepaalt dat het toelatingsexamen tweemaal per jaar wordt georganiseerd. Deze twee momenten worden afzonderlijk gequoteerd en staan volledig los van elkaar. De examencommissie kan niet van deze decretale regels afwijken.

Bovendien bepaalt artikel 42 van het werkingsreglement dat het niet mogelijk is om een vrijstelling te bekomen voor een deel van het examen, indien de kandidaat tijdens een vorige sessie slaagde voor dit deel. Het examen moet per sessie integraal worden afgelegd om gequoteerd te kunnen worden. Door zich in te schrijven voor het toelatingsexamen heeft u zich uitdrukkelijk akkoord verklaard met dit werkingsreglement.

De commissie verklaart dit middel ongegrond.”

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

5.1. Verzoekster voert in een eerste middel de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel “nu blijkt dat het examen meerdere dubbelzinnige en onduidelijke vragen bevatte, die bijgevolg dienden te worden geneutraliseerd voor de berekening van de resultaten”.

Zij licht dit middel toe als volgt:

“Vraag 3 stilleesproef

2. Dit is vooreerst het geval met vraag 3 uit de stilleesproef in het gele set. Deze vraag luidt als volgt:

‘3. Welke stelling is correct op basis van de genoemde enquête naar alcoholgebruik in België in 2013?

<A> Meer dan een kwart van de Belgen tussen 25-54 jaar drinkt dagelijks alcohol.

 Belgische vrouwen van 15 jaar en ouder drinken wekelijks gemiddeld 8 glazen.

<C> Van de Belgen die alcohol gebruiken, doet 14% dit dagelijks.

<D> Ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 jaar drinkt geen alcohol.

Tekst:

Alcoholconsumptie (zowel frequentie als hoeveelheid) varieert naargelang geslacht, leeftijd, regio en socio-economische status. Uit een grootschalige enquête in 2013 blijkt dat ongeveer 81,8% van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder in mindere of meerdere mate alcohol gebruikt (zie figuur 1B). Van de bevolking van 15 jaar en ouder geeft 14% aan dagelijks alcohol te gebruiken; 37% doet dit minstens één keer per week (maar niet dagelijks). Deze cijfers liggen hoger indien men enkel de groep van alcoholgebruikers beschouwt (respectievelijk 17,4% en 46,2%; zie figuur 1B). Bij de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder bedraagt de proportie dagelijkse drinkers 1% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar en neemt gradueel toe tot een maximum van 25% bij de 55-75 jarigen.’

Blijkens de correctiesleutel zou het correcte antwoord hier het antwoord D zijn.

3. Verzoekster heeft reeds in haar interne beroepen aangegeven dat deze vraag onduidelijkheden bevat waardoor niet met zekerheid kan worden uitgemakt dat antwoord D inderdaad het juiste antwoord is. In dat antwoord D

wordt immers de terminologie ‘Belgen ouder dan 15 jaar’ gehanteerd, daar waar in de tekst wordt gesproken over de ‘Belgische bevolking van 15 jaar en ouder’.

Beide categorieën vallen evenwel niet samen. Wanneer men het heeft over ‘Belgen ouder dan 15 jaar’ heeft men het enkel over Belgen vanaf 16 jaar; wie 15 jaar oud is, is per definitie niet ‘ouder dan 15 jaar’ en behoort dus niet tot die categorie. Die 15-jaren behoren dan weer wel weer tot de ‘Belgische bevolking van 15 jaar en ouder’.

De tekst stelt dat ongeveer 81,8% van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder in mindere of meerdere mate alcohol gebruikt. Dit wil zeggen dat 18,2% van die bevolking geen alcohol gebruikt. Wanneer men ervan uit gaat dat 18,2% hetzelfde is als ‘ongeveer 1 op 5’, d.i. ongeveer 20%, dan kan inderdaad worden gesteld dat antwoord D correct is.

In antwoord D wordt evenwel de groep 15-jarigen niet meegerekend. De casus bevat geen enkele aanduiding omtrent wat dat concreet als impact heeft op de gegeven cijfers. Men kan dan ook helemaal niet weten of dan inderdaad nog steeds kan worden gesteld dat ‘ongeveer 1 op 5’ personen van de in antwoord D genoemde groep geen alcohol drinken. Alleen al daardoor moet worden aangenomen dat er onvoldoende informatie beschikbaar is om antwoord D inderdaad als juist aan te merken. De zorgvuldigheidsplicht noopte de examencommissie dan ook tot het neutraliseren van die vraag. Nu zij dat niet heeft gedaan is haar beslissing strijdig met het zorgvuldigheidsbeginsel. Bovendien is het in die omstandigheden onredelijk om deze vraag in het examen te behouden en dus kandidaten te sanctioneren die een naar de mening van de examencommissie verkeerd antwoord aanduiden, of die de vraag niet invulden omdat de nodige informatie ontbrak om ze correct te beantwoorden.

Verzoekster merkt in dat verband nog op dat in artikel 33 van het werkingsreglement duidelijk aangegeven staat dat de vragen binnen de stillees-tekstproef beantwoord moeten worden aan de hand van informatie die in die tekst teruggevonden kan worden:

‘Over deze teksten worden meerkeuzevragen gesteld, die beantwoord moeten worden *op basis van informatie die in teksten en eventueel in bijhorende schema’s, figuren, tabellen, ... wordt aangereikt.*’ (nadruk toegevoegd)

Over het alcoholgebruik onder de Belgen waarbij de 15-jarigen niet worden meegerekend, staat geen informatie in de tekst zodat die vraag aan de hand van de informatie in de tekst niet met zekerheid kan worden beantwoord en men genoodzaakt is om bijkomende veronderstellingen te doen om die vraag te beantwoorden.

4. De examencommissie heeft in de bestreden beslissing geoordeeld dat de vraag niet onduidelijk was en dat antwoord D het enige juiste antwoord was. De commissie motiveert deze beslissing door te stellen dat ‘Uit de tekst kan men afleiden dat 81,8% van de Belgen van 15 jaar en ouder alcohol gebruiken. Dat betekent dat 18,2% of ongeveer een vijfde van de Belgen van 15 jaar en ouder geen alcohol gebruiken. Als de 15-jarigen uit die groep worden gehaald, kan men nog altijd stellen dat ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 jaar geen alcohol gebruiken. De groep 15-jarigen maakt immers slechts een klein aandeel uit van de groep van 15 jaar en ouder’. De examencommissie stelt ook dat antwoord D consistent is met de tekst en dat de vraag daardoor wel oplosbaar is.

Verzoekster volgt deze redenering niet. Ze berust immers op een loutere veronderstelling dat de opgegeven cijfers nauwelijks zouden wijzigen als de groep van de 15-jarigen buiten beschouwing wordt gelaten. Deze veronderstelling berust evenwel op geen enkel concreet gegeven, en in elk geval blijft het een feit dat het tekstfragment deze stelling op geen enkele manier bevestigt.

Er kan even goed, en zelfs met meer stelligheid, worden aangenomen dat het aantal personen dat alcohol drinkt in de groep van 15-jarigen significant lager is dan in de groep van personen die ouder zijn dan 15 jaar, alleen al op grond van het algemeen gekende gegeven dat alcohol niet vrij verkrijgbaar is voor personen jonger dan 16 jaar. Dit heeft tot gevolg dat het percentage van personen ouder van 15 jaar die alcohol drinken hoger zal zijn dan het in de tekst opgegeven percentage, en het aantal personen dat geen alcohol drinkt dus lager zal zijn. Hoeveel lager dat percentage zal zijn, is niet geweten, maar in elk geval is het helemaal niet zo evident is om te stellen dat ook wanneer de 15-jarigen niet worden meegerekend, nog steeds slechts ‘ongeveer 1 op 5’ (en niet bijvoorbeeld 17,5 % wat even goed ‘ongeveer 1 op 6’ kan worden genoemd) van die personen geen alcohol drinkt.

Vraag 40 van de stilleesproef

5. Ook vraag 40 van de stilleesproef 2 (set geel) diende buiten beschouwing te worden gelaten nu er geen eenduidig antwoord op kan worden gegeven en meerdere antwoorden als correct kunnen worden aangemerkt.

6. Vraag 40 luidt als volgt:

‘40. Landen X en Y vertonen eenzelfde alcoholconsumptie, maar in land X is er meer bingedrinken of piekdrinken (het consumeren van een grote hoeveelheid alcohol binnen een beperkte tijdspanne). In vergelijking met land Y zal land X

<A> een groter aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie vertonen.

 hoger scoren op drinkpatroon.

<C> een kleiner aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie vertonen.

<D> lager scoren op drinkpatroon.”

Blijkens de verbeter sleutel is antwoord B correct.

7. Verzoekster heeft reeds in haar intern beroep aangegeven dat ook antwoord C als correct kan worden aangemerkt.

Bingedrinken is, blijkens de berichtgeving in de media en dus zoals algemeen bekend, immers een fenomeen waarbij jongeren gemeenschappelijk op festivals, fuiven of feestjes overmatig veel alcohol consumeren. Op dergelijke gelegenheden wordt noodzakelijkerwijs geregistreeerde alcohol gebruikt. Als 2 landen met eenzelfde alcoholconsumptie met elkaar worden vergeleken, zal in land X met meer bingedrinken, het aandeel geregistreeerde alcoholconsumptie dan ook groter zijn dan in land Y. Land X heeft dan ook een kleiner aandeel ongeregistreeerde alcoholconsumptie dan land Y, en, omgekeerd, heeft land Y in vergelijking met land X een groter aandeel ongeregistreeerde alcoholconsumptie. Dat maakt dat antwoord C als correct kan worden aangemerkt (verzoekster had het in haar intern verzoekschrift ten onrechte over antwoord A, maar als de toelichting bij het middel erbij genomen wordt, was het duidelijk dat zij wel degelijk antwoord C bedoelde).

Anderzijds is het ook zo dat als in land Y minder aan bingedrinken wordt gedaan, dat land wel hoger zal scoren op drinkpatroon, zodat ook antwoord B al correct kan worden aangemerkt.

8. De examencommissie heeft in de bestreden beslissing deze redenering niet gevolgd en merkt op dat verzoekster bij haar stelling vertrekt van de assumptie dat er bij bingedrinken enkel geregistreerde alcohol wordt gebruikt, daar waar die assumptie nergens is aangetoond en de tekst ook geen aanleiding geeft tot die assumptie. Verder geeft de examencommissie ook aan dat noch in de tekst, noch in de figuren, noch in de vraagopgave er een aanduiding is dat er bingedrinken gecorreleerd zou zijn met een groter verbruik van ongeregistreerde alcohol, en dat er ook bij de opsomming van de criteria van drinkpatroon er geen vermelding is van niet-geregistreerde alcoholconsumptie, zodat er op basis van de beschikbare gegevens er geen enkele indicatie is om antwoord A of C als plausibel te nemen. De commissie licht ook nog toe dat de omschrijving van bingedrinken in de opgave van de vraag ‘het consumeren van een grote hoeveelheid alcohol binnen een beperkte tijdspanne’ nagenoeg letterlijk overeenkomt met het eerste criterium van drinkpatroon zoals beschreven in de tekst, met name ‘de hoeveelheid alcohol die gewoonlijk tijdens één gelegenheid wordt geconsumeerd’.

Ook hier volgt verzoekster de redenering van de examencommissie niet. Het probleem ligt precies in het feit dat de teksten aan de hand waarvan de vragen moeten worden opgelost geen enkele verduidelijking geven omtrent het fenomeen van bingedrinken of de context waarin dat bingedrinken plaats vindt, noch omtrent het gegeven of daar al dan niet vooral geregistreerde alcohol voor wordt gebruikt [voetnoot: De examencommissie geeft in haar toelichting bij de antwoordkeuzes in de bestreden beslissing overigens toe dat over de correlatie van bingedrinken met geregistreerde alcohol geen gegevens staan in de tekst], gegeven dat nochtans belangrijk is om antwoordkeuzes 1 en 3 te kunnen uitsluiten. Het is dan ook nogal evident dat deelnemers aan het examen vertrekken vanuit hun eigen kennis en achtergrond. Als het fenomeen van bingedrinken de media haalt, is dat steeds opnieuw in gevallen waarin jongeren op feestjes e.d. overmatig veel alcohol drinken. Bij gebrek aan nadere informatie omtrent de context waarin de vraag moet worden gezien is het dan ook helemaal niet bevreemdend en zelfs zeer redelijk dat deelnemers aan het examen, zoals verzoekster, uitgaan van de veronderstelling dat het inderdaad gaat om overmatig drankgebruik tijdens een korte tijdspanne door jongeren op publieke gelegenheden, en dus met geregistreerde alcohol.

Dat het eerste criterium van drinkpatroon precies betrekking heeft op de hoeveelheid alcohol die gewoonlijk tijdens één gelegenheid wordt geconsumeerd, en dat dit criterium gelijkenis vertoont met de aanduiding in de vraagstelling omtrent wat met bingedrinken wordt bedoeld, doet hieraan geen afbreuk. Dit duidt er inderdaad wel op dat antwoord B correct kan zijn, want de hoeveelheid alcohol die gewoonlijk tijdens één gelegenheid wordt geconsumeerd zal inderdaad wel hoger zijn in een land met veel bingedrinken wat een invloed heeft op de score die dat land voor drinkpatroon krijgt, maar dat duidt er niet op dat antwoord C daardoor ook *ipso facto* uitgesloten moet worden als correct antwoord. Overigens wordt in de vraagstelling noch in de tekst iets gezegd over de scores voor de andere criteria van ‘drinkpatroon’ in landen met

veel bingedrinken zodat er eigenlijk op basis van de tekst ook helemaal niets besloten kan worden omtrent of landen met veel bingedrinken al dan niet hoger scoren op drinkpatroon.

Verzoekster kan dan ook niet anders besluiten dan dat de vraag onvoldoende duidelijk was opdat zou kunnen worden aangenomen dat enkel antwoord B een correct antwoord was. De zorgvuldigheidsplicht noopte de examencommissie dan ook tot het neutraliseren van die vraag. Nu zij dat niet heeft gedaan is haar beslissing strijdig met het zorgvuldigheidsbeginsel.

Bovendien is het in die omstandigheden onredelijk om deze vraag in het examen te behouden en dus kandidaten te sanctioneren die een naar de mening van de examencommissie verkeerd antwoord aanduiden, of die de vraag niet invulden omdat de nodige informatie omtrent de context ontbrak om ze correct te beantwoorden.

Vraag 4 van de communicatieproef

9. Verzoekster is vervolgens van mening dat ook de vragen 4 en 11 van de communicatieproef problematisch zijn, en dat het antwoord op die vragen niet eenduidig is.

10. Vraag 4 van de communicatieproef luidt als volgt:

‘Het kerstfeest gaat in de familie Verstraeten gepaard met een heus feest waar alle kinderen en kleinkinderen aan deelnemen. Dit jaar is dat ook weer het geval. Peter, het oudste kleinkind, is in zijn pubertijd. Zijn mama, Katrien, is ten einde raad en vertelt aan tafel aan iedereen in geuren en kleuren wat hij de voorbije maanden allemaal uitgespookt heeft en hoe moeilijk dit is in een gezin met vier kinderen. Zijn schoolresultaten zijn beneden alle peil, de leerkrachten zijn boos en hij is al vaker van school gestuurd wegens wangedrag en nu ziet het er naar uit dat hij misschien ook van school moet veranderen. Peter zit er maar stilletjes bij en voelt zich beschaamd bij dit gespreksonderwerp...

Met welke reactie draag je het meest bij tot een goede sfeer in de familie?

<A> Ernstig: ‘Goed dat je er zoveel aandacht aan geeft, Katrien. Een sterke hand is nodig.’

 Naar iedereen: Je begint een verhaal over je eigen puberstreken en hoe het allemaal goed gekomen is.

<C> Met een knipoog naar Peter: ‘Jammer dat het zoveel ergernis opwekt, maar ik heb er een goed oog in dat hij wel op het juiste spoor komt.’

<D> Met een schaterlach: ‘Hoe grappig, Peter, zo’n toeren uithalen... ha-haha.’

De examencommissie is van oordeel dat enkel antwoord C hier een correct antwoord is. Verzoekster daarentegen blijft bij haar stelling dat ook antwoord B correct kan zijn. Door zo te reageren als bedoeld in antwoord B wordt immers de aandacht van het onderwerp enigszins afgeleid door de verwijzing naar de eigen, gelijkaardige, pubertijd met goede afloop.

11. De examencommissie verwierpt ook hier het argument van verzoekster en merkt op dat in antwoord B zowel de bezorgdheid van de moeder als het ongemak van Peter worden genegeerd, en dat je jezelf hier centraal stelt in plaats van het onderwerp af te sluiten, waardoor het gesprek voor het voor Peter beschamende onderwerp wordt gestimuleerd. Dit draagt, aldus de examencommissie, niet bij tot de goede sfeer op het feest.

12. Verzoekster is het hier niet mee eens. Peter wordt door het eigen verhaal immers ondersteund wat ervoor kan zorgen dat hij zich minder beschaamd gaat voelen bij het onderwerp, en anderzijds wordt ook de moeder gerustgesteld dat dergelijk gedrag niet noodzakelijk verkeerd moet aflopen, waardoor ze mogelijk ook wat minder bezorgd zal worden. Ook dat draagt ongetwijfeld bij tot de goede sfeer in de familie. Een reactie als bedoeld in antwoord C zal inderdaad misschien het schaamtegevoel bij Peter wat wegnemen, en het gesprek laten stilvallen, maar neemt de ongerustheid bij de moeder niet noodzakelijk weg en speelt daar zelfs helemaal niet op in. Het antwoord negeert de bezorgdheid van de moeder overigens ook totaal – moeder die er duidelijk helemaal niet van overtuigd is dat het goed komt. Met dergelijk antwoord riskeer je, naar het aanvoelen van verzoekster, dan ook veeleer dat het gesprek inderdaad dan wel een andere richting uitgaat, maar dat de moeder met haar vragen en twijfels blijft zitten, en dat draagt ook niet bij tot de goede sfeer in de familie.

13. Overigens kan niemand voorspellen wat het meest zal bijdragen tot de goede sfeer in de familie en veel hangt ook af van hoe de familie met dat soort gesprekken omgaat. Zeggen dat reactie C het meest bijdraagt tot de goede sfeer van de familie, blijft dan ook een zeer subjectief gegeven, en de ene familie zal meer gebaat zijn met dergelijk antwoord, daar waar een andere familie ongetwijfeld meer gebaat zal zijn met een reactie zoals bedoeld in antwoordkeuze B.

14. Hoe dan ook blijft het een feit dat het antwoord op deze vraag van heel veel factoren afhangt, die louter op basis van de beperkte informatie in de vraag onvoldoende gekend zijn om op die vraag een eenduidig antwoord te geven. Deze vaststelling alleen al noopt een zorgvuldige examencommissie tot het neutraliseren van een dergelijke betwistbare vraag. Nu de examencommissie dat niet heeft gedaan is haar beslissing strijdig met het zorgvuldigheidsbeginsel. Bovendien is het in die omstandigheden onredelijk om deze vraag in het examen te behouden en dus kandidaten te sanctioneren die zoals verzoekster een naar de mening van de examencommissie verkeerd antwoord aanduiden omdat zij vanuit hun achtergrond een ander aanvoelen hebben over welke reactie het meest bijdraagt tot de goede sfeer binnen de familie.

Vraag 11 van de communicatieproef

15. Vraag 11 van de communicatieproef luidt vervolgens:

‘Annick is leider in de jeugdbeweging en op vakantiecamp met een groep zestienjarigen. Een groepje jongeren wil zaterdag naar een dancing, maar ze kan het daar niet mee eens zijn. Ze is van mening dat de jongeren nog te jong zijn voor een dergelijke omgeving en het is ook geen voorziene activiteit in de planning die met de ouders is afgesproken. Maar ze blijven aandringen. Ze halen voorbeelden aan van andere groepen die even oud zijn en toch tijdens het vakantiecamp mochten uitgaan tot in de vroege uurtjes. Die groepen hebben volgens hen leiders die mee zijn met de jongerencultuur, ‘die zijn ten minste ruimdenkend’.

Met welk antwoord kan Annick het efficiëntst de discussie afronden?

<A> ‘Als jullie dit zo erg vinden, moeten we toch maar een avondje naar de dancing gaan.’

 ‘Ik vind het zeer jammer dat jullie dit zo opvatten. Toch kan het echt niet.’

<C> ‘Wat er in andere vakantiecampen gebeurt, doet hier niet ter zake: hier zijn alleen onze regels geldig.’

<D> ‘Kijk maar naar de activiteitenlijst die opgesteld is voor het vertrek: daar staat niets in over een bezoek aan een dancing.’

16. Verzoekster heeft in haar intern beroep aangegeven dat naar haar mening ook antwoord D een correct antwoord kan zijn. De examencommissie is het daar niet mee eens en bevestigt in de bestreden beslissing dat naar haar mening enkel antwoord B een correct antwoord is. De examencommissie merkt daarbij op dat de reactie in antwoord B aansluit bij het groepsgevoel maar ook bij de eigen mening dat jongeren te jong zijn om naar een dancing te gaan. De begeleidster stelt duidelijk haar grenzen door aan te geven dat het echt niet kan en sluit hiermee de discussie het efficiënts af, aldus de examencommissie. In dezelfde lijn voegt de commissie daar nog aan toe dat:

- de reactie in antwoord A de discussie afsluit met capitulatie, en Annick in dat antwoord geen rekening houdt met de eigen mening dat ze te jong zijn, noch met eerdere afspraken, wat niet efficiënt is,
- antwoord C gebruik maakt van een gezagsargument dat niet aansluit bij het gevoel dat leeft binnen de groep, en,
- in antwoord D de argumentatie aanleiding geeft tot extra discussie en niet tot het afsluiten ervan. Op die manier is de begeleidster niet duidelijk over de grenzen en het feit dat het echt niet kan.

17. Deze motivering verklaart evenwel niet waarom enkel antwoord B correct zou zijn. Dezelfde redenering kan immers even goed worden gevolgd voor antwoord C: ook hier wordt de discussie zonder meer beëindigd, en ook die reactie sluit aan bij de mening van de begeleidster dat de jongeren te jong zijn om naar een dancing te gaan, anders zouden de regels op dit kamp geen dancingbezoek uitsluiten. Deze reactie zal dan misschien minder aansluiten bij het groepsgevoel, maar de vraag was dan ook niet met welke reactie zowel de mening van de begeleidster wordt gerespecteerd als het groepsgevoel niet wordt miskend, maar enkel en alleen met welke reactie de discussie het efficiënts wordt afgerond. Een reactie als in antwoord C rondt de discussie ook zonder meer af, en is dus zeker even efficiënt als een reactie als in antwoord B.

Hetzelfde geldt trouwens ook voor antwoordkeuze A. Ook met die reactie wordt de discussie zonder meer afgerond, en ook die reactie is dus zeer efficiënt. Weliswaar zal de groepsleidster met die reactie niet gelukkig zijn, maar of zij zich in die oplossing kan vinden was ook niet de vraag; de vraag was, zoals gezegd, niets meer en niets minder dan met welke reactie de discussie het efficiëntst wordt afgesloten.

En verzoekster blijft ook bij haar standpunt dat ook een reactie als in antwoord D de discussie efficiënt afrondt. Voorafgaand aan het kamp werd immers een lijst van activiteiten opgesteld en door de ouders goedgekeurd. Dat een activiteit niet wordt toegestaan omdat ze niet op de activiteitenlijst staat en dus niet is goedgekeurd door de ouders, is een geldige en voor de jongeren begrijpbare reden tot afwijzing. Verzoekster ziet niet in en de examencommissie verduidelijkt niet hoe dergelijke reactie zou leiden tot nieuwe discussie.

18. Besluit is dan ook dat alle vier de opgegeven reacties hoe dan ook een einde betekenen aan de discussie. Welke van die vier dan het efficiëntste is, kan niet worden uitgemaakt, want dit betreft hoe dan ook een subjectief gegeven en

is zeer sterk afhankelijk van de samenstelling van de groep. Bovendien is dit ook afhankelijk van wat men precies wil bereiken, en, met andere woorden, van het oogpunt van waaruit men de efficiëntie beoordeelt. Wil men gewoon bereiken dat de discussie wordt afgerond, dan zijn alle vier de antwoordkeuzes even efficiënt. De motivering van de examencommissie in de bestreden beslissing doet vermoeden dat de examencommissie met de term ‘efficiënt’ in de vraag bedoelde te polsen naar een oplossing die aansluit bij de mening van de kampleidster en bij het ‘groepsgevoel’, maar dat blijkt niet uit de vraagstelling en kon door de examinandi dan ook niet geweten zijn. De vraag maakt deze nuance in elk geval niet, en verduidelijkt op geen enkele wijze vanuit welk oogpunt de efficiëntie van de reactie moet worden bekeken.

Ook hier kan dus enkel worden besloten dat de vraag niet duidelijk is en onvoldoende informatie bevat om ze correct te kunnen beantwoorden, zodat een zorgvuldige examencommissie deze betwistbare vraag zou hebben geneutraliseerd. Nu de examencommissie dat niet heeft gedaan is haar beslissing strijdig met het zorgvuldigheidsbeginsel. Bovendien is het in die omstandigheden onredelijk om deze vraag in het examen te behouden en dus kandidaten te sanctioneren die zoals verzoekster geen antwoord hebben gegeven vermits er meerdere antwoordkeuzes in het licht van de concrete vraagstelling als juist kunnen worden aangemerkt.”

5.2. Voorts benadrukt verzoekster – “in functie van het eerdere verweer van verwerende partij” – dat uit artikel 20 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2001 ‘houdende nadere regels met betrekking tot het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts’ en artikel 36 van het werkingsreglement ‘toelatingsexamen arts en tandarts 2017’ blijkt dat er per vraag slechts één correct antwoord is, zodat niet zomaar mag worden gevraagd naar “het beste antwoord”, maar wel naar “het juiste antwoord”.

Zij stelt tevens dat de examencommissie bij de beoordeling of een vraag uit het examen moet worden weggelaten, niet alleen rekening mag houden met de zogenaamde RIT-score, maar ook oog moet hebben voor andere elementen van de itemanalyse die kunnen aantonen dat een vraag niet valide is. Zo moet ook het aantal studenten worden nagekeken dat de vraag correct heeft beantwoord, hetwelk voor “de litgieuze vragen op de stilleesproef [...] bijzonder laag [lag]”. Volgens verzoekster wees de itemanalyse “minstens voor de betwiste vragen 3 en 40 van de stilleestekstproef en vraag 4 van de communicatieproef” duidelijk op “een ernstig probleem met de vraag”.

Ten slotte wijst verzoekster erop dat “uit het antwoordformulier [blijkt] dat [zij] voor de drie ligieuze vragen waarop ze geen antwoord gaf, dat duidelijk heeft gedaan omdat ze twijfelde over het correcte antwoord en niet omdat ze niet aan de vraag was toegekomen”.

Beoordeling

6. Verzoekster betwist de geldigheid van vier vragen van het examengedeelte ‘informatie verwerven en verwerken’ van het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts van 29 augustus 2017.

7. Er dient vooreerst op gewezen dat de Raad van State als wet-tigheidsrechter niet in de plaats mag treden van de examencommissie. Zo mag hij, onder meer, niet in de plaats van de examencommissie oordelen dat bepaalde vragen al dan niet in het examen mogen worden opgenomen, noch mag hij de verbetering van het examen overdoen, laat staan op zicht van de behaalde resultaten zich een eigen oordeel vormen over het al dan niet slagen van een kandidaat. De Raad van State mag met andere woorden zijn eigen opvattingen daarover niet substitueren aan deze van de examencommissie. Hij mag enkel nagaan of de examencommissie, binnen de grenzen van haar ruime discretionaire beoorde-lingsbevoegdheid, op al die vlakken regelmatig en binnen de grenzen van de re-delijkheid heeft beslist.

8. Voorts lijkt vooralsnog te moeten worden uitgegaan van het vermoeden van deskundigheid van de examencommissie. Dit impliceert op het eerste gezicht, onder meer, dat tot bewijs van het tegendeel moet worden aange-nomen dat de examenvragen door de examencommissie op een zorgvuldige wijze zijn opgesteld, niet alleen doordat ze betrekking hebben op de te kennen leerstof en ze relevant zijn voor de doelstelling van het toelatingsexamen, maar ook doordat de vragen zelf ondubbelzinnig zijn en, zoals bepaald in het werkingsreglement ‘toelatingsexamen arts en tandarts 2017’ slechts één correct antwoord kunnen krijgen.

Wil verzoekster dit vermoeden van deskundigheid weerleggen, dan moet zij heel precieze en concrete gegevens en argumenten aanbrengen die van aard zijn de ernst van de vragen – en dus ook van de toegekende punten – te ontkrachten.

9.1. Vraag 3 over stilleestekst 1 (gele versie) van het toelatingsexamen van 29 augustus 2017 luidt als volgt:

“Welke stelling is correct op basis van de genoemde enquête naar alcoholgebruik in België in 2013?

<A> Meer dan een kwart van de Belgen tussen 25-54 jaar drinkt dagelijks alcohol.

 Belgische vrouwen van 15 jaar en ouder drinken wekelijks gemiddeld 8 glazen.

<C> Van de Belgen die alcohol gebruiken, doet 14% dit dagelijks.

<D> Ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 jaar drinkt geen alcohol.”

Volgens de correctiesleutel van de examencommissie is antwoord D het juiste antwoord.

9.2. Verzoekster heeft haar kritiek op deze vraag, namelijk dat ze onduidelijk is en niet toelaat met zekerheid uit te maken of antwoord D wel het juiste antwoord is, al in een eerdere fase van het geschil aan de examencommissie voorgelegd. De examencommissie heeft daarop in de bestreden beslissing als volgt geantwoord:

“Uit de tekst kan men afleiden dat 81,8% van de Belgen van 15 jaar en ouder alcohol gebruiken. Dat betekent dat 18,2% of ongeveer een vijfde van de Belgen van 15 jaar en ouder geen alcohol gebruiken. Als de 15-jarigen uit die groep worden gehaald, kan men nog altijd stellen dat ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 jaar geen alcohol gebruiken. De groep 15-jarigen maakt immers slechts een klein aandeel uit van de groep 15 jaar en ouder.

[...] Antwoordmogelijkheid D stelt dat ongeveer 1 op 5 Belgen ouder dan 15 geen alcohol drinkt. De uitspraak in D is consistent met de tekst. Bijgevolg is vraag 3 door logisch redeneren op basis van de beschikbare informatie in de tekst oplosbaar.”

9.3. Deze zienswijze van de commissie lijkt niet van iedere redelijkheid ontdaan. Daargelaten of de categorie van de “Belgen ouder dan 15 jaar” uit de vraagstelling niet samenvalt met de categorie van “de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder” uit de tekst, lijkt te moeten worden vastgesteld dat zelfs indien de “15-jarigen”, zoals verzoekster beweert, niet tot de eerste categorie behoren maar wel tot de tweede categorie, dit hoe dan ook slechts om een relatief beperkte groep gaat, zodat op het eerste gezicht mag worden aangenomen dat de impact ervan op de totaliteit van de cijfers evenzeer beperkt is.

Verzoekster voert weliswaar aan dat “even goed” kan worden aangenomen “dat het aantal personen dat alcohol drinkt in de groep van 15-jarigen significant lager is dan in de groep van personen die ouder zijn dan 15 jaar, alleen al op grond van het algemeen gekende gegeven dat alcohol niet vrij verkrijgbaar is voor personen jonger dan 16 jaar”, maar aldus lijkt zij zelf veronderstellingen te maken die niet blijken uit de examenopgave. Nochtans geeft verzoekster zelf aan in artikel 33 van het werkingsreglement ‘toelatingsexamen arts en tandarts 2017’ te hebben gelezen dat de meerkeuzevragen over de stilleestekstproef “beantwoord moeten worden op basis van informatie die in de teksten en eventueel in bijbehorende schema’s, figuren, tabellen ... wordt aangereikt”.

De veronderstellingen die verzoekster maakt en toevoegt aan de meerkeuzevraag, lijken derhalve niet in aanmerking te mogen worden genomen om uit te maken of de betrokken vraag duidelijk en ondubbelzinnig kon worden beantwoord en of de examencommissie het door haar als juist aangerekende antwoord terecht als juist mocht beschouwen.

9.4. In zoverre het betrekking heeft op vraag 3 van de stilleestekstproef 1 is het eerste middel niet ernstig.

10.1. Vraag 40 over stilleestekst 2 (gele versie) van het toelatings-examen van 29 augustus 2017 luidt als volgt:

“Landen X en Y vertonen eenzelfde alcoholconsumptie, maar in land X is er meer bingedrinken of piekdrinken (het consumeren van een grote hoeveelheid alcohol binnen een beperkte tijdspanne). In vergelijking met land Y zal land X
<A> een groter aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie vertonen.
 hoger scoren op drinkpatroon.
<C> een kleiner aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie vertonen.
<D> lager scoren op drinkpatroon.”

Het door de examencommissie als juist aangerekende antwoord is antwoord B.

10.2. Ook het verwijt dat op deze vraag twee antwoorden mogelijk zijn – verzoekster ziet reden om ook antwoord C als juist te beschouwen – heeft verzoekster reeds in haar bezwaar bij de examencommissie aangevoerd. De bestreden beslissing weerlegt die kritiek als volgt:

“U maakt de assumptie dat er bij bingedrinken enkel geregistreerde alcohol wordt gebruikt. Op basis van die assumptie concludeert u dat antwoord [C] ook juist is. Maar de assumptie dat er bij bingedrinken enkel geregistreerde alcohol wordt gebruikt, is nergens aangetoond in de tekst, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks.”

10.3. Verzoekster betoogt dat zij deze redenering van de examencommissie niet volgt. Zij ziet een probleem “in het feit dat de teksten aan de hand waarvan de vragen moeten worden opgelost geen enkele verduidelijking geven omtrent het fenomeen van bingedrinken of de context waarin dat bingedrinken plaats vindt, noch omtrent het gegeven of daar al dan niet vooral geregistreerde alcohol voor wordt gebruikt, gegeven dat nochtans belangrijk is om antwoordkeuzes 1 en 3 te kunnen uitsluiten”.

Dit standpunt van verzoekster kan evenwel op het eerste gezicht niet worden bijgevalen.

De stellingen die onder A tot D zijn geformuleerd, lijken te kunnen worden herleid tot de vraag of bingedrinken – versta: “het consumeren van een grote hoeveelheid alcohol binnen een beperkte tijdspanne” – van invloed is op ofwel het drinkpatroon van een land (hogere of lagere score) ofwel op het aandeel ongeregistreerde alcoholconsumptie (kleiner of groter). Aangezien volgens artikel 36 van het werkingsreglement ‘toelatingsexamen arts en tandarts 2017’ per vraag slechts één antwoord correct is, lijkt dit *ipso facto* te betekenen dat de examencommissie ervan uitgaat dat bingedrinken zonder invloed is op één van beide elementen. Het feit dat de opgave, zoals verzoekster zelf aangeeft, geen informatie bevat over de relatie tussen bingedrinken en ongeregistreerde alcoholconsumptie, lijkt dan ook niet te wijzen op een onzorgvuldigheid in de vraagstelling, maar had voor verzoekster veeleer het signaal kunnen zijn dat het juiste antwoord te zoeken was in het verband tussen het bingedrinken, enerzijds, en het drinkpatroon van een land, anderzijds. De vragen moeten immers, zoals artikel 33 van het werkingsreglement bepaalt, aan de hand van de informatie in de ter beschikking gestelde tekst worden opgelost.

Verzoekster ziet het dan weer goed dat de opgave wel het verband legt tussen het drinkpatroon van een land en de hoeveelheid alcohol die gewoonlijk tijdens één gelegenheid wordt geconsumeerd.

De examencommissie lijkt terecht te stellen dat verzoekster voor haar kritiek dat meerdere juiste antwoorden mogelijk zijn, uitgaat van veronderstellingen en zelfs toevoegingen die met de tekst, waarin de antwoorden te vinden (moeten) zijn, niets te maken hebben.

10.4. Ook in zoverre het betrekking heeft op vraag 40 van de stillees-tekstproef 2 is het eerste middel niet ernstig.

11.1. Vraag 4 van de communicatieproef (gele versie) van het toelatingsexamen van 29 augustus 2017 luidt als volgt:

“Het kerstfeest gaat in de familie Verstraeten gepaard met een heus feest waar alle kinderen en kleinkinderen aan deelnemen. Dit jaar is dat ook weer het geval. Peter, het oudste kleinkind, is in zijn pubertijd. Zijn mama, Katrien, is ten einde raad en vertelt aan tafel aan iedereen in geuren en kleuren wat hij de voorbij maanden allemaal uitgespookt heeft en hoe moeilijk dit is in een gezin met vier kinderen. Zijn schoolresultaten zijn beneden alle peil, de leerkrachten zijn boos en hij is al vaker van school gestuurd wegens wangedrag en nu ziet het er naar uit dat hij misschien ook van school moet veranderen. Peter zit er maar stilletjes bij en voelt zich beschaamd bij dit gespreksonderwerp...

Met welke reactie draag je het meest bij tot een goede sfeer in de familie?

<A> Ernstig: ‘Goed dat je er zoveel aandacht aan geeft, Katrien. Een sterke hand is nodig.’

 Naar iedereen: Je begint een verhaal over je eigen puberstreken en hoe het allemaal goed gekomen is.

<C> Met een knipoog naar Peter: ‘Jammer dat het zoveel ergernis opwekt, maar ik heb er een goed oog in dat hij wel op het juiste spoor komt.’

<D> Met een schaterlach: ‘Hoe grappig, Peter, zo’n toeren uithalen... hahaha.’”

Het door de examencommissie als juist aangemerkte antwoord is antwoord C.

11.2. Verzoekster stelt dat ook antwoord B correct kan zijn: de aandacht wordt dan enigszins van het onderwerp afgeleid door de verwijzing naar de eigen, gelijkaardige pubertijd met goede afloop.

In de bestreden beslissing wordt als volgt toegelicht waarom antwoord B niet en antwoord C wel het meest bijdraagt tot de goede sfeer in de familie:

- antwoord B:

“Dit antwoord negeert zowel de bezorgdheid van de moeder als het ongemak van Peter. Je stelt jezelf hier centraal en in plaats van het af te sluiten stimuleer je net het gesprek over dit voor Peter beschamende onderwerp.”

- antwoord C:

“Dit is het correcte antwoord aangezien je op deze manier het gesprek met een kwinkslag afrondt, en je dit tegelijk op een respectvolle manier doet. Je erkent daarbij zowel Peter als zijn moeder. Dit draagt bij tot een goede sfeer op het feest.”

De examencommissie besluit:

“Zoals hoger beschreven gaat antwoord B voorbij aan de bezorgdheid van de moeder en het ongemak van Peter. Bovendien laat deze reactie het voor Peter vervelende gesprek (‘beschaamd’) verder lopen. Dit draagt niet bij tot een goede sfeer op het feest. Antwoord C daarentegen houdt rekening met zowel Peter als zijn moeder en laat toe om het gesprek op een respectvolle wijze af te sluiten. Dit draagt het meest bij tot een goede sfeer op het feest.”

11.3. Ook hiermee is verzoekster het niet eens. Zij betwist dat het door de examencommissie als juist beschouwde antwoord de bezorgdheid bij de moeder wegneemt. Volgens haar kan niemand voorspellen wat het meest zal bijdragen tot de goede sfeer in de familie, omdat dit een “zeer subjectief gegeven” is en van vele factoren afhankelijk is.

11.4. Het lijkt niet onredelijk te stellen, zoals de examencommissie doet, dat het gespreksonderwerp, precies omdat het voor de puber in de opgave vervelend en beschamend is, best zo vlug mogelijk wordt afgerond – en wel met erkenning van de bekommernissen van beide protagonisten – en dat op die manier het meest wordt bijgedragen tot een goede sfeer in de familie. Evenmin lijkt het onredelijk te stellen dat antwoord B, dat verzoekster ook als een correct antwoord wil beschouwd zien, niet zorgt voor een dadelijke afronding van het onderwerp, maar precies het gesprek erover stimuleert.

Verzoekster lijkt derhalve het oordeel van de examencommissie niet te ontkrachten.

11.5. Als verzoekster van oordeel is dat het antwoord op deze vraag noodzakelijk een subjectief gegeven is, van familie tot familie afhangt en ook van vele andere factoren afhankelijk is, gaat zij op het eerste gezicht nogmaals eraan voorbij dat de vraag moet worden opgelost aan de hand van de gegevens die in de opgave worden verstrekt. Als de opgave geen gewag maakt van dergelijke factoren, dan mag het antwoord daarmee ook geen rekening houden en moet het worden gezocht los van subjectieve veronderstellingen en louter vanuit een objectieve gezichtshoek, op grond van de gegeven informatie.

11.6. In zoverre het betrekking heeft op vraag 4 van de communicatieproef is het eerste middel evenmin ernstig.

12.1. Vraag 11 van de communicatieproef (gele versie) van het toelatingsexamen van 29 augustus 2017 luidt:

“Annick is leider in de jeugdbeweging en op vakantiecamp met een groep zestienjarigen. Een groepje jongeren wil zaterdag naar een dancing, maar ze kan het daar niet mee eens zijn. Ze is van mening dat de jongeren nog te jong zijn voor een dergelijke omgeving en het is ook geen voorziene activiteit in de planning die met de ouders is afgesproken. Maar ze blijven aandringen. Ze halen voorbeelden aan van andere groepen die even oud zijn en toch tijdens het vakantiecamp mochten uitgaan tot in de vroege uurtjes. Die groepen hebben volgens hen leiders die mee zijn met de jongerencultuur, ‘die zijn ten minste ruimdenkend’.

Met welk antwoord kan Annick het efficiëntst de discussie afronden?

<A> ‘Als jullie dit zo erg vinden, moeten we toch maar een avondje naar de dancing gaan.’

 ‘Ik vind het zeer jammer dat jullie dit zo opvatten. Toch kan het echt niet.’

<C> ‘Wat er in andere vakantiecampen gebeurt, doet hier niet ter zake: hier zijn alleen onze regels geldig.’

<D> ‘Kijk maar naar de activiteitenlijst die opgesteld is voor het vertrek: daar staat niets in over een bezoek aan een dancing.’

De examencommissie heeft antwoord B als het juiste antwoord aangenomen.

12.2. Verzoekster achtte in haar beroepschrift voor de examencommissie ook antwoord D correct. Zij voerde aan dat dit antwoord “een correct

‡DALRPCCBF-BDBIEEV‡

antwoord [lijkt] aangezien dit ook een efficiënte wijze kan zijn om de discussie af te ronden” en dat men “ervan [dient] uit te gaan dat de ouders door hun kinderen mee te laten gaan op vakantie zich impliciet hebben akkoord verklaard met de voorgenomen activiteitenlijst. Activiteiten uitoefenen die hierop niet vermeld zijn en bovendien niet de voorafgaandelijke goedkeuring van de ouders veronderstelt, is een geldige en voor de jongeren begrijpbare reden tot afwijzing”.

Waarom met de reactie weergegeven in antwoord B wel en met deze vermeld in antwoord D niet op de meest efficiënte wijze de discussie wordt afgerond, legt de examencommissie in de bestreden beslissing als volgt uit:

- antwoord B:

“Dit antwoord sluit aan bij het groepsgevoel, maar ook bij de eigen mening dat ze te jong zijn om naar een dancing te gaan. Ze stelt duidelijk haar grenzen door aan te geven dat het echt niet kan. Hiermee sluit ze de discussie het meest efficiënt af.”

- antwoord D:

“Deze argumentatie geeft aanleiding tot extra discussie en niet tot het afsluiten ervan. Op deze manier is Annick niet duidelijk over de grenzen en het feit dat dit echt niet kan.”

De examencommissie weerlegt het bezwaar van verzoekster als volgt:

“Antwoord D dat u als correct antwoord naar voor schuift, sluit de discussie niet af, aangezien het aanleiding kan geven tot verderzetten van de discussie. In antwoord B stelt de begeleidster duidelijke grenzen waardoor de discussie het meest efficiënt afgerond wordt.”

12.3. Verzoekster ziet het anders. Zij is zelfs van oordeel dat met alle vier reacties de discussie wordt beëindigd en dat het antwoord op de vraag welk van de vier het efficiëntst is, onder meer afhangt van de samenstelling van de groep en van wat men precies wil bereiken. Verzoekster betoogt dat uit de vraagstelling

‡DALRPCCBF-BDBIEEV‡

niet blijkt wat de examencommissie met de term “efficiënt” heeft bedoeld. De vraag is volgens haar derhalve onduidelijk en bevat onvoldoende informatie om correct te kunnen worden beantwoord.

Daarmee gaat verzoekster op het eerste gezicht evenwel de argumentatie te buiten die zij in haar beroepschrift aan de examencommissie heeft voorgelegd. Dat ook andere antwoorden juist zijn, kan zij niet voor het eerst op ontvankelijke wijze voor de Raad van State aanvoeren, net zomin als de kritiek dat zij niet wist en ook niet kon weten wat de examencommissie verstond onder de term “efficiëntst”.

12.4. De examencommissie lijkt niet buiten de grenzen van de redelijkheid te gaan wanneer zij oordeelt dat antwoord D de discussie niet afsluit en dat de kampbegeleidster alzo haar grenzen niet stelt. De kampbegeleidster drukt in de bedoelde reactie immers niet uit dat voor haar het bezoek aan een dancing uitgesloten is en dat de discussie daarmee ten einde is.

Aldus slaagt verzoekster er niet in het vermoeden van deskundigheid van de examencommissie en de juistheid van de correctiesleutel te ontkrachten.

12.5. Ook in zoverre het betrekking heeft op vraag 11 van de communicatieproef is het eerste middel niet ernstig.

13. Voor zover verzoekster in haar inleidend verzoekschrift, zoals hiervóór samengevat *sub* 5.2, nog repliceert op “het eerdere verweer van verwerende partij”, voert zij – zoals zij ter terechtzitting uitdrukkelijk verklaart – geen grieven aan waarmee zij de onwettigheid van de thans bestreden beslissing beoogt aan te tonen, maar reageert zij op hetgeen de verwerende partij heeft gesteld in haar nota met opmerkingen in de zaak die geleid heeft tot arrest nr. 239.722 van 27 oktober 2017 van de Raad van State. Die argumentatie vermag dan ook niet tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de thans bestreden beslissing te leiden.

14. Het eerste middel is in geen dele ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

15. Verzoekster voert in een tweede middel de schending aan van artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs en van artikel 42 van het werkingsreglement ‘toelatingsexamen arts en tandarts 2017’.

Zij betoogt dat het onredelijk is dat de examencommissie geen rekening heeft willen houden met de goede cijfers die zij voor het examengedeelte ‘informatie verwerven en verwerken’ tijdens de twee vorige edities van het toelatingsexamen heeft behaald. Die cijfers tonen immers aan “dat ze over de nodige vaardigheden dienaangaande beschikt om de geneeskundestudies met succes af te ronden”.

Verzoekster laat voorts gelden dat artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs geen enkele regel bevat omtrent de eventuele deliberatie van kandidaten die net niet aan de vereisten voldoen. Die bepaling verbiedt dan ook niet, zo stelt verzoekster, dat een student toch geslaagd wordt verklaard wanneer blijkt dat hij op één van de twee examengedeelten slechts een nipt tekort heeft behaald, hij wel een voldoende eindscore heeft en hij kan aantonen dat hij bij vorige examens opmerkelijk beter heeft gescoord op het onderdeel waarvoor hij nu tekortkomt. Volgens verzoekster geeft de verwerende partij in de bestreden beslissing aan artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs een betekenis die er niet in te lezen staat.

Verzoekster wijst erop dat blijkens de voormelde bepaling van de Codex Hoger Onderwijs de bedoeling van het toelatingsexamen erin bestaat de bekwaamheid van de studenten te toetsen om een geneeskundige of tandheelkun-

dige opleiding met succes af te ronden. Wanneer, zoals in haar geval, redelijkerwijze vaststaat dat de student bekwaam is om de voornoemde opleiding met succes af te ronden, dan moet deze student ook worden toegelaten tot die opleiding.

Verzoekster merkt nog op dat als artikel II.187, § 2, van de Codex Hoger Onderwijs zo moet worden begrepen dat de examencommissie geen enkele deliberatieruimte heeft en dat een student alleen geslaagd kan worden verklaard voor het toelatingsexamen indien hij aan alle slaagcriteria voldoet, zonder dat op enigerlei wijze rekening mag worden gehouden met zijn eerder behaalde resultaten, deze bepaling dan strijdt met het gelijkheidsbeginsel. In dit verband argumenteert verzoekster dat het toelatingsexamen gelijkaardige doelstellingen dient als, bijvoorbeeld, een schakelprogramma of een voorbereidingsprogramma in het hoger onderwijs, waarvoor artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs wel in een deliberatiemogelijkheid voorziet. Een student die niet slaagt voor alle opleidingsonderdelen van een dergelijk programma, kan krachtens de voormelde decretale bepaling toch geslaagd worden verklaard indien blijkt dat hij de doelstellingen van dat programma globaal genomen heeft verwezenlijkt. Bijgevolg moet, aldus verzoekster, de enige juiste interpretatie van artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs zijn dat deze bepaling niet uitsluit en dus toelaat dat bij de beoordeling van het slagen van een student voor het toelatingsexamen ook rekening wordt gehouden met zijn eerder behaalde resultaten, waaruit kan blijken dat de student de doelstellingen van het examen wel degelijk heeft behaald. Een dergelijke interpretatie is volgens verzoekster wel in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel. Verzoekster vervolgt dat wanneer een decreetsbepaling vatbaar is voor tweeeërlei interpretatie en de ene interpretatie ongrondwettig blijkt, terwijl de andere wel grondwettig is, die bepaling in overeenstemming met de Grondwet moet worden gelezen.

Verzoekster betoogt ten slotte dat de bestreden beslissing strijdt met artikel 42 van het werkingsreglement ‘toelatingsexamen arts en tandarts 2017’. Die bepaling stelt immers enkel dat geen deelvrijstellingen kunnen worden verkregen voor het toelatingsexamen en dat een student die niet slaagt voor het

examen, het volledige examen opnieuw dient af te leggen, ook al slaagde hij wel voor één van beide onderdelen van het examen. Die bepaling leert echter niets over de berekening van het resultaat van het examen en evenmin blijkt dat bij de beoordeling of een student slaagt voor het examen al dan niet rekening kan worden gehouden met eerder behaalde deelresultaten. Uit die bepaling blijkt alleen dat een student slechts kan slagen als hij beide delen van het examen heeft afgelegd, voorwaarde waaraan verzoekster voldoet. Verzoekster heeft ook nooit een deelvrijstelling gevraagd. Zij vraagt enkel dat bij de beoordeling van haar slagen ook de eerder behaalde resultaten worden betrokken. Die vroegere resultaten tonen immers aan dat het kleine tekort dat zij voor het examengedeelte ‘informatie verwerven en verwerken’ behaalde op het toelatingsexamen van 29 augustus 2017, niet representatief is en dat zij de aldaar getoetste competenties wel afdoende beheerst om met succes de opleiding van arts of tandarts aan te vatten.

Beoordeling

16. Verzoekster is van oordeel dat zij geslaagd kan worden verklaard door rekening te houden met de resultaten voor het examengedeelte ‘informatie verwerven en verwerken’ die zij behaalde tijdens vroegere edities van het toelatingsexamen.

17. Artikel II.187, § 2, van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“Het toelatingsexamen arts en tandarts wordt georganiseerd volgens de hierna opgesomde nadere regels:

1° het wordt tweemaal per jaar voor het begin van het academiejaar ingericht; de organisatie ervan wordt tijdig bekendgemaakt;

2° de Vlaamse Regering kan een examengeld van ten hoogste 25 euro vastleggen als bijdrage in het dekken van de organisatiekosten. Vanaf 1998 wordt het bedrag aangepast aan de jaarlijkse stijging van de index van de consumptieprijzen met als referentiedatum 1 januari 1997;

3° de Vlaamse Regering organiseert het toelatingsexamen arts en tandarts volgens de nadere regels die zij daartoe bepaalt;

4° de examencommissie stelt een werkings- en examenreglement op;

5° de examencommissie, bedoeld in paragraaf 1, stelt de examenvragen op en evalueert de examenresultaten. Het maximumaantal punten van elk examengedeelte is 20. Geslaagd zijn de studenten die op elk examengedeelte ten minste 10 op 20 behalen en ten minste 22 op 40 voor beide examengedeelten samen. De voorzitter van de examencommissie maakt de resultaten bekend;
6° het slagen voor het toelatingsexamen arts en tandarts in een bepaald burgerlijk jaar wordt slechts aanvaard voor het voldoen aan de bijkomende toelatingsvoorwaarde indien de student uiterlijk op 31 december van dat burgerlijk jaar in het bezit is van het diploma secundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig of gelijkgesteld studiebewijs.”

18. Op het eerste gezicht blijkt uit deze decretale bepaling dat een deelnemer aan het toelatingsexamen van arts en tandarts geslaagd is wanneer hij of zij cumulatief aan de volgende criteria voldoet: ten minste 10 op 20 punten behaald hebben voor elk van de examengedeelten ‘kennis en inzicht in de wetenschappen’ en ‘informatie verwerven en verwerken’ en ten minste 22 op 40 punten behaald hebben voor beide examengedeelten samen.

Uit deze bepaling lijkt bovendien het één en ondeelbaar karakter van het toelatingsexamen voort te vloeien. De bepaling geeft op het eerste gezicht geen ruimte aan de examencommissie om daarvan af te wijken, welke ook voor het overige haar deliberatiebevoegdheid zou zijn over de examenprestatie van een deelnemer en de vaststelling van de resultaten.

Terecht dan ook lijkt de examencommissie in de bestreden beslissing te overwegen dat de slaagcriteria gelden per examen en dus niet over meerdere examens heen, zodat geen rekening mag worden gehouden met slaagcijfers voor een deel van het examen tijdens een vorige sessie. Alleen de resultaten behaald op de examensessie waarover de examencommissie een beslissing neemt, lijken bij de beraadslaging te mogen worden betrokken.

19. Verzoekster betwist niet dat zij voor het toelatingsexamen van 29 augustus 2017 niet voldoet aan één van de voormelde criteria, te weten ten minste 10 op 20 punten behaald hebben voor het examengedeelte ‘informatie verwerven en verwerken’.

Steunend op artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs vermocht de examencommissie haar als niet-geslaagd te beschouwen.

Daaraan kan het redelijkheidsbeginsel niet verhelpen, aangezien het anders *contra legem* zou worden toegepast.

20. Voor zover verzoekster in de uiteenzetting van haar middel beoogt een grondwettigheidsbezwaar met betrekking tot de voormelde decretale regeling op te werpen, namelijk een schending van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, in de mate dat deze regeling volgens haar inhoudt dat de deelnemer aan het toelatingsexamen bij de deliberatie over zijn uitslag op het toelatingsexamen verschillend wordt behandeld ten aanzien van “bijvoorbeeld” de studenten van het hoger onderwijs die een schakelprogramma of voorbereidingsprogramma volgen, dient te worden opgeworpen dat de Raad van State niet bevoegd is om zich over dit bezwaar uit te spreken en kan slechts worden vastgesteld dat verzoekster in de huidige stand van de rechtspleging niet vraagt daaromtrent een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen.

21. Wat de werkelijke draagwijdte is van artikel 42 van het werkingsreglement, lijkt onbeantwoord te kunnen blijven, nu uit het voorgaande vooralsnog blijkt dat de examencommissie op het eerste gezicht terecht op grond van artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs heeft besloten dat zij geen rekening vermocht te houden met andere cijfers van verzoekster tijdens eerdere edities van het toelatingsexamen.

22. Uit wat voorafgaat volgt dat ook het tweede middel niet ernstig is.

23. Aangezien verzoekster geen ernstig middel aanvoert, is er niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn

opdat een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid zou kunnen worden ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2017, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bert Thys,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Bert Thys